

Leefmilieu

Dennenstraat 124
6543 JW NIJMEGEN
Tel.: 024 3780384
IBAN: NL88INGB000 1770432
E-mail: burgernetwerk@leefmilieu.nl
Internet: www.leefmilieu.nl

Ministerie van Infrastructuur en Milieu
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Datum: 24 februari 2015

Onderwerp: Landelijke normering voor laagfrequent geluid

Geachte heer/mevrouw,

Op 16 februari 2015 hebben de gemeente Nijmegen en de GGD Gelderland-Zuid zich tot u gericht met het verzoek te komen tot een landelijke normering voor laagfrequent geluid. In hun brief (zie bijlage) geven ze een inschatting van de omvang van het probleem: 2,5 procent van de bevolking heeft ernstige hinder van laagfrequent geluid. Zij geven in hun brief ook aan wat er ontbreekt aan toetsingskader en op welke manier dit de handhaving in de weg zit.

Hierbij willen wij deze oproep van gemeente Nijmegen en GGD Gelderland-Zuid van harte ondersteunen en u van aanvullende informatie voorzien over de betekenis van deze ontbrekende regelgeving voor de getroffen. Bij de vereniging Leefmilieu en de Stichting laagfrequent geluid (www.laagfrequentgeluid.nl) komen die signalen namelijk dagelijks binnen.

- 1. Ontbrekende kennis.** Er is een schrijnend gebrek aan kennis bij milieuhandhavers en artsen over laagfrequent geluid. Dit betekent dat de getroffen van het kastje naar de muur gestuurd worden. Handhavers horen zelf geen laag frequent geluid en concluderen ten onrechte dat er niets aan de hand is. Als er toch gemeten wordt gebeurt dit vaak met ongeschikte meetapparatuur, die bijvoorbeeld bedoeld is om geluidsoverschrijdingen bij de horeca vast te stellen. Een dergelijk gebrek aan kennis komt ook vaak voor bij huisartsen. Dit leidt tot schrijnende voorbeelden waarbij de huisarts niets hoort en de patiënt doorstuurt naar de psychiater.
In sommige gevallen laten de getroffen het er niet bij zitten en verzoeken de rechtbank de lokale overheid tot goede metingen te dwingen, dit lukt in sommige gevallen, zie: *Rechter verplicht gemeente tot meten van trillingen door gespecialiseerd bureau* (www.leefmilieu.nl/lfg). Maar het is, vanwege de ontbrekende normering, de vraag of er na het meten wel gehandhaafd kan worden.
- 2. Bron wordt niet gezocht.** Er heerst bij veel milieu-ambtenaren ten onrechte het beeld dat bij klachten over laagfrequent geluid de bron "toch niet opgespoord kan worden". Er zijn inderdaad voorbeelden van grootschalige en dure onderzoeken die niet naar een duidelijk bron geleid hebben, maar daar staan veel meer gevallen tegenover waarbij de bron wel degelijk aanwijsbaar is, of met wat moeite aan te wijzen is: <http://www.geluidnieuws.nl/n/microflown.html> *Laagfrequente bromtoon Veendam gelokaliseerd*. Burgers proberen vaak ten einde raad zelf maar met de hen ter beschikking staande middelen te gaan meten, zie het voorbeeld van een lid van leefmilieu die een handleiding heeft geschreven: *Zelf meten van laagfrequent geluid* (www.leefmilieu.nl/lfg).

3. **Diffuus milieuprobleem.** Als alle mensen die last hadden van laagfrequent geluid samen in een gemeente zouden wonen, dan zou hun probleem allang opgelost zijn volgens ons. Maar omdat de getroffen personen over het hele land verspreid wonen, komt hun probleem moeilijker op de agenda. Zie onderstaande figuur met de meldingen die in 2014 zijn binnengekomen bij de vereniging Leefmilieu.

De aantallen meldingen nemen nog steeds toe. Daarbij zeggen getallen niet altijd alles, maar iedere melding, kunnen wij getuigen, staat voor een schrijnende situatie. Om deze beleving en het traject dat gevolgd wordt beter te begrijpen verwijzen wij u naar: *Enkele maanden overlast van LFG: een indringend verhaal.* (www.leefmilieu.nl/lfg).

Wij hopen dat wij met deze informatie het verzoek van de gemeente Nijmegen en GGD Gelderland-Zuid ondersteunen en we hopen dat u ons op de hoogte wilt houden van vervolgstappen. Uiteraard staan wij open voor overleg en het geven van nadere informatie.

Met vriendelijke groet, mede namens de Stichting laagfrequent geluid.

Voorzitter

M. H. J. Jacobs

Secretaris

C.J.T. van Steen

Bijlage: Brief Landelijke Normering LFG van de Gemeente Nijmegen en de GGD Gelderland-Zuid.